

Government Gazette Staatskoerant

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

Vol. 438 Cape Town, 14 December 2001 No. 22932
Kaapstad, Desember 2001

THE PRESIDENCY

No. 1360 14 December 2001

It is hereby notified that the President has assented to the following Act, which is hereby published for general information:—

No. 61 of 2001: Constitution of the Republic of South Africa Second Amendment Act, 2001.

DIE PRESIDENSIE

No. 1360 14 Desember 2001

Hierby word bekend gemaak dat die President sy goedkeuring geheg het aan die onderstaande Wet wat hierby ter algemene inligting gepubliseer word:—

No. 61 van 2001: Tweede Wysigingswet op die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 2001.

AIDS HELPLINE: 0800-123-22 Prevention is the cure

Act No. 61, 2001 CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
SECOND AMENDMENT ACT, 2001

GENERAL EXPLANATORY NOTE:

[] Words in bold type in square brackets indicate omissions from existing enactments.

_____ Words underlined with a solid line indicate insertions in existing enactments.

*(English text signed by the President.)
(Assented to 7 December 2001.)*

ACT

To amend the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, so as—

- to provide for the introduction, only by the Cabinet member responsible for national financial matters, of certain financial legislation in the National Assembly;
- to extend the definition of a money Bill;
- to regulate the withholding of funds by the national treasury if organs of state commit a serious and material breach of legislation prescribing treasury norms and standards;
- to provide that the enactment of national framework legislation governing the policies of organs of state on preferential procurement should be obligatory;
- to provide for the enactment of national framework legislation in connection with the withdrawal of money as direct charges against a Provincial Revenue Fund and certain payments from a Provincial Revenue Fund to municipalities;
- to reduce the number of members of the Financial and Fiscal Commission and to change the appointment procedure;
- to make provision for provincial borrowing powers; and
- to provide for matters connected therewith.

BE IT ENACTED by the Parliament of the Republic of South Africa, as follows:—

Amendment of section 73 of Act 108 of 1996

1. Section 73 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996 (hereinafter referred to as the Constitution), is hereby amended—

(a) by the substitution for subsection (2) of the following subsection:

“(2) Only a Cabinet member or a Deputy Minister, or a member or committee of the National Assembly, may introduce a Bill in the Assembly, but only the Cabinet member responsible for national financial matters may introduce the following Bills in the Assembly: 10

(a) a money Bill **[in the Assembly]**; or

(b) a Bill which provides for legislation envisaged in section 214.”; and

(b) by the substitution for subsection (3) of the following subsection:

“(3) A Bill referred to in section 76(3), except **[a money Bill]** a Bill referred to in subsection (2)(a) or (b) of this section, may be introduced 15 in the National Council of Provinces.”.

ALGEMENE VERDUIDELIKENDE NOTA:

- [] Woorde in vet druk tussen vierkantige hake dui skappings uit bestaande verordenings aan.
- _____ Woorde met 'n volstreep daaronder, dui invoegings in bestaande verordenings aan.

(Engelse teks deur die President geteken.)
(Goedgekeur op 7 Desember 2001.)

WET

Ten einde die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, te wysig om—

- voorsiening te maak vir die indiening, slegs deur die Kabinetslid wat vir nasionale finansiële sake verantwoordelik is, van sekere finansiële wetgewing by die Nasionale Vergadering;
- die omskrywing van 'n Geldwetsontwerp uit te brei;
- die terughou van fondse deur die nasionale tesourie wanneer staatsorgane 'n ernstige en wesenlike oortreding van wetgewing begaan wat tesourienorme en -standaarde voorskryf, te reël;
- te bepaal dat die uitvaardiging van nasionale raamwerkwetgewing wat staatsorgane se voorkeurverkrygingsbeleid reguleer, verpligtend moet wees;
- voorsiening te maak vir die uitvaardiging van nasionale raamwerk-wetgewing in verband met die onttrekking van geld as 'n regstreekse las teen 'n Provinsiale Inkomstefonds en sekere betalings uit 'n Provinsiale Inkomstefonds aan munisipaliteite;
- die getal lede van die Finansiële en Fiskale Kommissie te verminder, en die aanstellingsprosedure te verander;
- verder voorsiening te maak vir die reëling van munisipale en provinsiale leningsbevoegdhede; en
- voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

DAAR WORD BEPAAL deur die Parlement van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg:—

Wysiging van artikel 73 van Wet 108 van 1996

1. Artikel 73 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 (hierna die Grondwet genoem), word hierby gewysig—

(a) deur subartikel (2) deur die volgende subartikel te vervang:

“(2) Slegs 'n Kabinetslid of 'n Adjunkminister, of 'n lid of komitee van die Nasionale Vergadering, kan 'n Wetsontwerp by die Vergadering indien; maar slegs die Kabinetslid wat vir nasionale finansiële sake verantwoordelik is, kan [**'n Geldwetsontwerp**] die volgende Wetsontwerpe by die Vergadering indien:

(a) 'n Geldwetsontwerp; of

(b) 'n Wetsontwerp wat voorsiening maak vir wetgewing in artikel 214 beoog.”; en

(b) deur subartikel (3) deur die volgende subartikel te vervang:

“(3) 'n Wetsontwerp in artikel 76(3) [**genoem**] bedoel, uitgesonderd 'n [**Geldwetsontwerp**] Wetsontwerp in subartikel (2)(a) of (b) van

5

10

15

Act No. 61, 2001 CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
SECOND AMENDMENT ACT, 2001

Substitution of section 77 of Act 108 of 1996

2. The following section is hereby substituted for section 77 of the Constitution:

“Money Bills

77. (1) A Bill [that] is a money Bill if it—
- (a) appropriates money; [or]
 - (b) imposes national taxes, levies, [or] duties or surcharges [is a money Bill];
 - (c) abolishes or reduces, or grants exemptions from, any national taxes, levies, duties or surcharges; or
 - (d) authorises direct charges against the National Revenue Fund, except a Bill envisaged in section 214 authorising direct charges.
- (2) A money Bill may not deal with any other matter except—
- (a) a subordinate matter incidental to the appropriation of money; [or]
 - (b) the imposition, abolition or reduction of national taxes, levies, [or] duties or surcharges;
 - (c) the granting of exemption from national taxes, levies, duties or surcharges; or
 - (d) the authorisation of direct charges against the National Revenue Fund.
- [(2)](3) All money Bills must be considered in accordance with the procedure established by section 75. An Act of Parliament must provide for a procedure to amend money Bills before Parliament.”.

Substitution of section 120 of Act 108 of 1996

3. The following section is hereby substituted for section 120 of the Constitution:

“Money Bills

120. (1) A Bill [that] is a money Bill if it—
- (a) appropriates money; [or]
 - (b) imposes provincial taxes, levies, [or] duties or surcharges [is a money Bill];
 - (c) abolishes or reduces, or grants exemptions from, any provincial taxes, levies, duties or surcharges; or
 - (d) authorises direct charges against a Provincial Revenue Fund.
- (2) A money Bill may not deal with any other matter except—
- (a) a subordinate matter incidental to the appropriation of money; [or]
 - (b) the imposition, abolition or reduction of provincial taxes, levies, [or] duties or surcharges;
 - (c) the granting of exemption from provincial taxes, levies, duties or surcharges; or
 - (d) the authorisation of direct charges against a Provincial Revenue Fund.
- [(2)](3) A provincial Act must provide for a procedure by which the province's legislature may amend a money Bill.”.

Amendment of section 163 of Act 108 of 1996

4. Section 163 of the Constitution is hereby amended by the substitution for paragraph (b) of the following paragraph:

“(b) determine procedures by which local government may—

TWEDE WYSIGINGSWET OP DIE GRONDWET VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA, 2001 **Wet No. 61, 2001**

hierdie artikel bedoel, kan by die Nasionale Raad van Provinsies ingedien word.”.

Vervanging van artikel 77 van Wet 108 van 1996

2. Artikel 77 van die Grondwet word hierby deur die volgende artikel vervang:

“Geldwetsontwerpe

5

77. (1) 'n Wetsontwerp [wat] is 'n Geldwetsontwerp indien dit—

- (a) geld bewillig; [of]
- (b) nasionale belasting, heffings, [of] regte of bobelastinge opleë; [is 'n Geldwetsontwerp]
- (c) enige nasionale belasting, heffings, regte of bobelastinge afskaf of verminder of vrystelling daarvan verleen; of 10
- (d) 'n regstreekse las teen die Nasionale Inkomstefonds magtig, behalwe 'n Wetsontwerp beoog in artikel 214 wat 'n regstreekse las magtig.
- (2) 'n Geldwetsontwerp mag met geen ander aangeleentheid handel nie, behalwe— 15
- (a) 'n ondergeskikte aangeleentheid wat verband hou met die bewilliging van geld; [of]
- (b) die oplegging, afskaffing of vermindering van nasionale belasting, heffings, [of] regte of bobelastinge;
- (c) die verlening van vrystelling van nasionale belasting, heffings, regte of bobelastinge; of 20
- (d) die magtiging van 'n regstreekse las teen die Nasionale Inkomstefonds.

[(2)] (3) Alle Geldwetsontwerpe moet oorweeg word ooreenkomstig die prosedure wat deur artikel 75 voorgeskryf word. 'n Parlements wet moet voorsiening maak vir 'n prosedure vir die wysiging van Geldwetsontwerpe voor die Parlement.”. 25

Vervanging van artikel 120 van Wet 108 van 1996

3. Artikel 120 van die Grondwet word hierby deur die volgende artikel vervang:

“Geldwetsontwerpe

30

120. (1) 'n Wetsontwerp [wat] is 'n Geldwetsontwerp indien dit—

- (a) geld bewillig; [of]
- (b) provinsiale belasting, heffings, [of] regte of bobelastinge opleë; [is 'n Geldwetsontwerp]
- (c) enige provinsiale belasting, heffings, regte of bobelastinge afskaf of verminder, of vrystelling daarvan verleen; of 35
- (d) 'n regstreekse las teen 'n Provinsiale Inkomstefonds magtig.
- (2) 'n Geldwetsontwerp mag met geen ander aangeleentheid handel nie, behalwe—
- (a) 'n ondergeskikte aangeleentheid wat verband hou met die bewilliging van geld; [of] 40
- (b) die oplegging, afskaffing of vermindering van provinsiale belasting, heffings, [of] regte of bobelastinge;
- (c) die verlening van vrystelling van provinsiale belasting, heffings, regte of bobelastinge; of 45
- (d) die magtiging van 'n regstreekse las teen 'n Provinsiale Inkomstefonds.

[(2)] (3) 'n Provinsiale Wet moet voorsiening maak vir 'n prosedure waarvolgens die provinsie se wetgewer 'n Geldwetsontwerp kan wysig.”.

Wysiging van artikel 163 van Wet 108 van 1996

50

4. Artikel 163 van die Grondwet word hierby gewysig deur paragraaf (b) deur die volgende paragraaf te vervang:

“(b) prosedures bepaal waarvolgens plaaslike regering—

Act No. 61, 2001 CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
SECOND AMENDMENT ACT, 2001

- (i) consult with the national or a provincial government;
- (ii) designate representatives to participate in the National Council of Provinces; and
- (iii) **[nominate persons to the Financial and Fiscal Commission]** participate in the process prescribed in the national legislation envisaged in section 221(1)(c).” 5

Amendment of section 216 of Act 108 of 1996

5. Section 216 of the Constitution is hereby amended by—

- (a) the substitution for subsection (2) of the following subsection:
 - “(2) **[The national treasury, with the concurrence of the Cabinet member responsible for national financial matters, may stop the transfer of funds to an organ of state only for serious or persistent material breach of the measures established in terms of subsection (1)]** The national treasury must enforce compliance with the measures established in terms of subsection (1), and may stop the transfer of funds to an organ of state if that organ of state commits a serious or persistent material breach of those measures.”; and 10 15
- (b) the substitution in subsection (3) for the words preceding paragraph (a) of the following words:
 - “(3) A decision to stop the transfer of funds due to a province in terms of section 214 (1)(b) may be taken only in **[terms of]** the circumstances mentioned in subsection (2) and—”. 20

Amendment of section 217 of Act 108 of 1996

6. Section 217 of the Constitution is hereby amended by the substitution for subsection (3) of the following subsection: 25

- “(3) National legislation must prescribe a framework within which the policy referred to in subsection (2) **[may]** must be implemented.”.

Amendment of section 221 of Act 108 of 1996, as amended by section 2 of Act 2 of 1999

7. Section 221 of the Constitution is hereby amended— 30

- (a) by the substitution for subsection (1) of the following subsection:
 - “(1) The Commission consists of the following women and men appointed by the President, as head of the national executive:
 - (a) A chairperson and deputy chairperson;
 - (b) **[nine persons, each of whom is nominated by the Executive Council of a province, with each province nominating only one person]** three persons selected, after consulting the Premiers, from a list compiled in accordance with a process prescribed by national legislation; 35
 - (c) two persons **[nominated by organised local government in terms of section 163]** selected, after consulting organised local government, from a list compiled in accordance with a process prescribed by national legislation; and 40
 - (d) **[nine]** two other persons.”; and
- (b) by the insertion after subsection (1) of the following subsection: 45
 - “(1A) National legislation referred to in subsection (1) must provide for the participation of—
 - (a) the Premiers in the compilation of a list envisaged in subsection (1)(b); and
 - (b) organised local government in the compilation of a list envisaged in subsection (1)(c).”.

TWEDE WYSIGINGSWET OP DIE GRONDWET VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA, 2001 **Wet No. 61, 2001**

- (i) met die nasionale of 'n provinsiale regering oorleg kan pleeg;
- (ii) verteenwoordigers kan aanwys om aan die Nasionale Raad van Provinsies deel te neem; en
- (iii) **[persone in die Finansiële en Fiskale Kommissie kan benoem] kan** deelneem aan die proses voorgeskryf deur die nasionale wetgewing in artikel 221(1)(c) beoog.” 5

Wysiging van artikel 216 van Wet 108 van 1996

5. Artikel 216 van die Grondwet word hierby gewysig deur—

- (a) subartikel (2) deur die volgende subartikel te vervang:

“(2) **[Die nasionale tesourie kan met die instemming van die Kabinetlid wat vir nasionale finansiële sake verantwoordelik is, slegs weens ernstige of volgehoue wesenlike oortreding van die maatreëls ingevolge subartikel (1) voorgeskryf die oordrag van fondse aan 'n staatsorgaan staak]** Die nasionale tesourie moet nakoming van die maatreëls ingestel ingevolge subartikel (1) afdwing, en kan die oordrag van fondse aan 'n staatsorgaan staak indien daardie staatsorgaan 'n ernstige of volgehoue wesenlike oortreding van daardie maatreëls begaan.”; en
- (b) die woorde in subartikel (3) wat paragraaf (a) voorafgaan, deur die volgende woorde te vervang:

“(3) 'n Besluit om die oordrag van fondse te staak wat aan 'n provinsie [te staak] ingevolge artikel 214 (1) (b) verskuldig is, mag slegs [ingevolge subartikel (2)] geneem word in die omstandighede in subartikel (2) genoem, en—”.

Wysiging van artikel 217 van Wet 108 van 1996

6. Artikel 217 van die Grondwet word hierby gewysig deur subartikel (3) deur die volgende subartikel te vervang: 25

- “(3) Nasionale wetgewing moet 'n raamwerk voorskryf waarbinne die beleid **[genoem] bedoel** in subartikel (2) toepas **[kan] moet** word.”.

Wysiging van artikel 221 van Wet 108 van 1996, soos gewysig deur artikel 2 van Wet 2 van 1999 30

7. Artikel 221 van die Grondwet word hierby gewysig—

- (a) deur subartikel (1) deur die volgende subartikel te vervang:

“(1) Die Kommissie bestaan uit die volgende vroue en mans wat deur die President, as hoof van die nasionale uitvoerende gesag, aangestel word: 35

 - (a) 'n Voorsitter en 'n adjunkvoorsitter;
 - (b) **[nege persone wat elkeen deur die Uitvoerende Raad van 'n provinsie benoem word, met slegs een persoon deur elke provinsie benoem]** drie persone gekies, na oorlegpleging met die Premiers, vanaf 'n lys saamgestel ooreenkomstig 'n proses deur nasionale wetgewing voorgeskryf; 40
 - (c) twee persone [benoem deur] gekies, na oorlegpleging met georganiseerde plaaslike regering, [ingevolge artikel 163] vanaf 'n lys saamgestel ooreenkomstig 'n proses deur nasionale wetgewing voorgeskryf; en 45
 - (d) **[nege] twee** ander persone.”; en
- (b) deur die invoeging na subartikel (1) van die volgende subartikel:

“(1A) Nasionale wetgewing bedoel in subartikel (1) moet voorsiening maak vir die deelname van—

 - (a) die Premiers by die samestelling van 'n lys in subartikel (1)(b) beoog; en 50
 - (b) georganiseerde plaaslike regering by die samestelling van 'n lys in subartikel (1)(c) beoog.”.

Act No. 61, 2001 CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
SECOND AMENDMENT ACT, 2001

Amendment of section 226 of Act 108 of 1996

8. Section 226 of the Constitution is hereby amended by the addition of the following subsection:

- “(4) National legislation may determine a framework within which—
- (a) a provincial Act may in terms of subsection (2)(b) authorise the withdrawal of money as a direct charge against a Provincial Revenue Fund; and
 - (b) revenue allocated through a province to local government in that province in terms of subsection (3) must be paid to municipalities in the province.”.

Amendment of section 228 of Act 108 of 1996

9. Section 228 of the Constitution is hereby amended by the substitution for paragraph (b) of subsection (1) of the following paragraph:

- “(b) flat-rate surcharges on [the tax bases of] any tax, levy or duty that is imposed by national legislation, other than [the tax bases of] on corporate income tax, value-added tax, rates on property or customs duties.”.

Substitution of section 230 of Act 108 of 1996

10. The following section is hereby substituted for section 230 of the Constitution:

“Provincial loans

230. (1) A province [or a municipality] may raise loans for capital or current expenditure in accordance with [reasonable conditions determined by] national legislation, but loans for current expenditure [—

- (a)] may be raised only when necessary for bridging purposes during a fiscal year [and

(b) must be repaid within twelve months].

(2) National legislation referred to in subsection (1) may be enacted only after any recommendations of the Financial and Fiscal Commission have been considered.”.

Short title

11. This Act is called the Constitution of the Republic of South Africa Second Amendment Act, 2001, and comes into operation on a date fixed by the President by proclamation in the *Gazette*.

TWEDE WYSIGINGSWET OP DIE GRONDWET VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA, 2001 **Wet No. 61, 2001**

Wysiging van artikel 226 van Wet 108 van 1996

8. Artikel 226 van die Grondwet word hierby gewysig deur die volgende subartikel by te voeg:

- “(4) Nasionale wetgewing kan ’n raamwerk voorskryf waarbinne—
- (a) ’n provinsiale Wet ingevolge subartikel (2)(b) die onttrekking van geld as ’n regstreekse las teen ’n Provinsiale Inkomstefonds kan magtig; en
 - (b) inkomste wat deur bemiddeling van ’n provinsie aan plaaslike regering in daardie provinsie ingevolge subartikel (3) toegewys is, aan munisipaliteite in die provinsie oorbetal moet word.”.

Wysiging van artikel 228 van Wet 108 van 1996

9. Artikel 228 van die Grondwet word hierby gewysig deur paragraaf (b) van subartikel (1) deur die volgende paragraaf te vervang:

- “(b) uniforme bobelasting hef op [**die belastingbasisse van**] enige belasting, heffing of reg wat deur nasionale wetgewing opgelê word, uitgesonderd [**die belastingbasisse van**] op korporatiewe inkomstebelasting, belasting op toegevoegde waarde, eiendomsbelasting of doeaneregte.”.

Vervanging van artikel 230 van Wet 108 van 1996

10. Artikel 230 van die Grondwet word hierby deur die volgende artikel vervang:

“Provinsiale lenings

230. (1) ’n Provinsie [**of ’n munisipaliteit**] kan lenings vir kapitaaluitgawes of lopende uitgawes aangaan ooreenkomstig [**redelike voorwaardes wat deur**] nasionale wetgewing [**bepaal word**], maar lenings vir lopende uitgawes[—

- (a) kan aangegaan word slegs wanneer dit gedurende ’n belastingjaar vir oorbruggingsdoeleindes nodig is[; en
- (b) **moet binne twaalf maande terugbetaal word**].

(2) Nasionale wetgewing bedoel in subartikel (1) kan verorden word slegs nadat enige aanbevelings van die Finansiële en Fiskale Kommissie oorweeg is.”.

Kort titel

11. Hierdie Wet heet die Tweede Wysigingswet op die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 2001, en tree in werking op ’n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal.

